

[Hanne Reintoft.]

arbejdstiden absolut skal ligge inden for normalarbejdstiden, for at man kan undgå overarbejdsbetaling, ved enhver, der kender lidt til institutionsliv, at det vil medføre et ganske alvorligt tilbageskridt for klientelet.

Mange af patienterne er i dag heldigvis beskæftiget i dagtimerne på værksteder, ved skoleundervisning og ved optræning. Men så har de jo også netop brug for omsorgspersonalet i eftermiddags- og aften timerne og i weekenderne, hvor man skal bygge videre på det, de har lært i dagtimerne, hvor man skal hygge om dem og videreudvikle dem. Personalet får mindre tid til at gøre alt dette for patienterne, og de får mindre tid til forældrekontakten og kontakt med andre pårørende.

Det siger selvfølgelig også sig selv, at en almindelig personale tidsnedsættelse går ud over uddannelsen af praktikanter, omsorgsstuderende og det ufaglærte personale, der i dette vanskelige arbejde faktisk har god brug for de uddannedes vejledning og støtte. Dertil kommer så, at arbejdstidsreduktionerne virker forskelligt fra institution til institution, og det er så meget mere uhenigtsmæssigt, som det netop virker hårdest — det tror jeg også socialministeren vil erkende — på de gamle, umoderne institutioner, hvor forholdene jo netop skal forbedres og ikke forringes.

Socialministeren sagde, at det, der var sket med hensyn til nedskæringerne, i pressen og i nogle af personaleorganisationerne var stærkt overvurderet. Derfor synes jeg, vi et øjeblik må beskæftige os med, hvad det er, vi overvurderer så stærkt, for jeg deltager åbenbart i den form for overvurdering.

I socialstyrelsens notat fra den 8. november 1973 foreslår man jo ligefrem besparelser, der direkte sigter på at likvidere optrænings- og uddannelsesplanerne og gennemføre den forældede opbevaring. Ordet „opbevaring“ står i parentes bag ved forslagene i socialstyrelsens notat, så man vedkender sig altså, at man tager dette princip op igen. Spareforanstaltningerne går kort og godt ud på, at man skal weekendlukke på en række institutioner, også selv om vi godt ved, at mange forældre hjem ikke magter at have barnet eller den unge hjemme hver weekend.

Man skal sørge for større personalemobilitet. Det vil altså sige, vi skal flytte rundt på personalet og placere det dér, hvor der er mest behov for det. Det er noget, vi ved er belastende for et personale. Det hjælper jo ikke at stå her og snakke om vort ansvarsbevidste og dygtige personale inden for forsorgen, hvis ikke vi sørger for, at de får rimelige arbejdsforhold og et ordentligt arbejdsklima.

Når det drejer sig om de eksterne institutioner, som vi alle sammen ved der er et utroligt behov for, er udbygningsgraden slet ikke tilfredsstillende, og her er socialstyrelsens forslag faktisk lige så uheldige. Man foreslår en nedsættelse af undervisningstiden i de yngre klasser og mindre arbejdskrævende fritidsforanstaltninger, og det er her, man bruger ordet „opbevaring“. Man opererer, hvor utroligt det end lyder, med større klassekvotienter, selv om vi også fra normalskolen ved, at vi skal bort fra de store klassekvotienter, fordi det belaster læreren og gør undervisningen dårligere. Desuden foreslår man, at man inddrager en række træningstimer, og så står der i notatet:

„... blot har betydning for optræning i socialt samvær i større grupper og træning til selvstændighed.“

Man ønsker altså at inddrage nogle af de timer, der netop skal optræne de handicappede til at klare sig selv, til at være selvhjulpne. Det hjælper ikke, at man i samme notat snakker om, at vi helst skulle have personaleløse institutioner, for hvis vi standser optræningen til selvstændighed, giver det da sig selv, at klientelet aldrig kommer til at kunne undvære personale. Vi har dog gode eksempler, f. eks. Løgumklosterprojektet, på, at nogle af patienterne kan blive selvhjulpne, men vi ved jo også, at det kan de ikke blive, når vi opdrager dem på dårlige institutioner, hvor optræningen likvideres.

Når der snakkes meget om — det er der også snakket en del om her i salen i dag — at vi jo skal arbejde på, at de åndssvage kommer ud i samfundet, og at forældrene tager sig af dem, så vil jeg dér — ligesom fru Eva Gredal — sige: vi må stoppe al politisering og al moraliseren med hensyn til, hvad forældrene kan og skal. Det er kun et forældrepar selv, der kan vurdere, hvad de